

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XI. Hanc esse antiquam & approbatam consuetudinem regni aiebat idem
Philippus. Adeo autem solidata erat hæc potestas ævo divi Ludovici ut
Clemens quartus revocaverit provisionem à se factam de quadam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

& Imperij Lib. VIII. Cap. XXIII. 441

*e*e* liberè sunt Domini Regis Francie, sicut & ea Episcopus liberè possidebat. Et si Episcopus Matifconensis decesserit intestatus, tam omnia mobilia quam omnes proventus sunt Domini Regis Francie liberè & absolute.*

X. Collationem autem Præbendarum jam fuisse introductam anno M C X C. fidem facit testamentum Philippi Augusti, cuius haec sunt verba: *Si Præbenda vel aliquod Beneficium ecclesiasticum vacaverit quando Regalia in manu nostra venient, Regina & Archi-episcopus viris honestis & literatis consilio fratris Bernardi conferant; salvis tamen donationibus nostris, quas per literas nostras patentes quibusdam fecimus. Hæc ultima clausula continet donations anticipatas, quæ prorsus erant gratia expectativa.*

[*Hunc usum conferendi Prebendas Ecclesie vacantis, in cuius possessione sunt Reges nostri, antiquiore esse Philippo Augusto dicimus ad Hildebertum. Steph. Baluzius.*]

XI. Quapropter idem Philippus Augustus apud Innocentium tertium aiebat anno M C C X. se Præbendam quandam sede Laudunensi vacante contulisse Thomæ de Argentolio Clerico suo secundum antiquam & approbatam consuetudinem regni; petebatque à Summo Pontifice confirmationem hujus provisionis. Quod rescripto suo non refutat Innocentius; sed causam ad examen Capituli Laudunensis remittit, ut intelligi possit an provisio à Summo Pontifice facta in gratiam cuiusdam Odonis preferenda sit ei quæ à Rege facta est in gratiam Thomæ de Argentolio. Quod si contingat Odonem præferri Thomæ, Regem orat ut id gratum habere velit ob reverentiam apostolicæ sedis & ipsius Innocentij. Ceterum potest illa adeo solidata erat anno M C L X V I I. ut Clemens Papa quartus revocaverit provisio- nem quandam quæ auctoritate ejus facta fuerat de quadam Præbenda Rementi, quod Rex Ludovicus nonus conquereretur id tentatum fuisse adversus jura regia, affirmaretque *quod vacantes confert in Ecclesia ipsa Præbendas à tempore quo eandem Ecclesiam pastori regimine contingit desitui, donec substitutus illi Archiepiscopus Regalia recipit à Rege.* De eodem sancto Ludovico refert Nangius eum conferre solitum Præbendas Ecclesiarum cathedralium ubi sede vacante, ratione custodie Regalium, ex consuetudine pertinebat ad eum collatio Præbendarum. Gregorius vero decimus epistola sua data anno M C L X X I. approbavit collationem archidiaconatus Senonensis à Rege factam sede vacante; tametsi Beneficium illud vacasset in Curia Romana, ob consecrationem Archidiaconi,

Tom. II.

quiad archiepiscopatum Senonensem electus fuerat.

XII. Præter reditus episcopatus & collationem Præbendarum, spolia Episcoporum defunctorum pertinebant ad Regem; licet antiqui canones ab iisdem spoliis removissent Clericos & Metropolitanos, ac licet Urbanus secundus & Innocentius secundus corundem spoliorum occupationem laicis interdixissent. Reges tamen nostri possessionem illam retinuerant quoad quafdam Ecclesias; ut fidem facit Episcopus Matifconensis anno M C C I. cuius auctoritas paucò supra relata est. Sed idem disertus probatur ex epistola Regis Ludovici junioris, qua extat Tit. I. cap. xvi. Libertatum Ecclesia Gallicanæ, data anno M C L X I I I. in qua remittit Episcopis Catalaunensibus veterem consuetudinem quæ ab officialibus regis usurpabatur, ut caperent omnia mobilia lignea aut ferrea & animalia quæ reperiabantur in domo episcopali. Sed disertis verbis retiner, secundum veterem consuetudinem, vinum, annonam, aurum, & argentum quæ tum fuerint in episcopatu: *Preter annum, vinum, aurum, & argentum: que omnia, iuxta vetustam consuetudinem, & manu & potestate regia retinemus.* Idem Princeps simile privilegium concessit Theobaldo Episcopo Parisiensi, quod à filio ejus Philippo Rege confirmatum est; ut patet ex epistola quadam edita apud Gallarium in Tractatu de Franco-Alladio pag. 338.

Vide Additionem
ad caput xxi i.
hujus libri.

C A P V T X X I I I .

Synopsis.

I. Imperatores quoque fruebantur jure occupandi spolia Episcoporum defunctorum. Sed id ius Ecclesiis remisit Fridericus secundus Imperator. Frustrum autem nomine comprehendebant etiam collationem Beneficiorum. Sed tamen Fridericus non remisit investituram per sceptrum, neque ius recipiendi homagij ab Episcopis.

II. Post electionem Ottonis quarti, Principes Germani scriperunt ad Innocentium tertium, abolitam ab Otone fuisse consuetudinem occupandi bona mobilia Episcoporum morientium aut Albarum Principum, statuisseque ut ea conserventur successoribus.

III. Dubitandum non est quis Ecclesia orientalis reditus episcopatus vacantis conservaverit successori. Gubernatores tamen provinciarum bona mobilia Episcoporum dei occuparunt, & immobilium usum fructuum in suos usum converterunt. Ratio hujus immunitatis investigatur.

IV. Id lege lata prohibuit Joannes Comnenus Imperator. Tam etiam frater ejus Manuel Comnenus: qui preterea edidit ne Gubernatores bona immobilia Ecclesiarum vacantium ad suam administrationem adjungerent fiscale addicerent.

KK